

אסיפת דיירים היא תערוכה המציגה נקודת מבט אנושית על החיים - על אנשים, רגשות, תקוות ואכזבות. במרכז תערוכתם של רועי כרמלי ואיתמר שמשוני עומדים שני מיצבי סאונד שנוצרו בעקבות מפגשים של האמנים עם תושבי שכונת נווה אליעזר. הסיפורים והקולות שמאחורי האנשים שימשו כחומר גלם ומקור השראה לאמנים.

שני מיצבי הסאונד, מכונת מוסיקה מקומית של איתמר שמשוני ו ניסוי מס' 7 של רועי כרמלי הן סוג של מכונת סאונד לואו- טק הלוכדות בתוכן את נשמתה ורוחה של השכונה. באמצעות המכונות בוחנים השניים את הקשר שבין סאונד (מוסיקה), חיים וקהילה ומגלמים את הרצון לגעת בדמותו של היחיד בתוך הקולקטיב. על אף שהאמנים חולקים מוטיביציה דומה, המכניזם המושגי והטכני של שתי המכונות הוא שונה: כרמלי עוסק בעבר, בהנצחה ובזיכרון ואילו שמשוני מתמקד בתקווה ובהגשמת החלום. קלט ופלט (input and output) מכונה אחת קולטת לתוכה את קולות התושבים (ניסוי מס. 7) ואילו השנייה פולטת סאונד (מכונת מוסיקה מקומית). זו סירקולציה שמשקפת מרקם אנושי של חיים- בטוב, ברע, בעצב, בשמחה, בקושי וברוך.

רועי כרמלי, ניסוי מס' 7, 2013, מיצב סאונד ווידאו, שולחן, כוסות מעבדה, רמקולים, נוצות, מגברים. בבסיס עבודתו של כרמלי עומדים ראיונות מוקלטים שערך האמן עם מבקריה הקשישים של מרכז רב שירותים לאוכלוסייה הבוגרת כפר שלם שבשכונה ומגוללים בפניו אנקדוטות אוטוביוגרפיות וסיפורים אישיים. קולותיהם אוחדו ועובדו על ידי כרמלי לפס קול אחד המתנגן על פי תוכנת לוגריתמיים ממוחשבת ומושמע באמצעות רמקולים ומגברים. הרמקולים בגדלים שונים, כוסו בכוסות מדידה של מעבדות ומולאו בנוצות ציפור. הבסים המופקים מהווים רקע מוסיקלי לקטעי המשפטים שנבחרו באופן רנדומלי מתוך מאגר ההקלטות ומייצרים תנועה פיזית המאפשרת את מעופם של הנוצות הלכודות במיכלי הזכוכית. הסלקציה הבלתי מבוקרת של המשפטים המושמעים, מעלה שאלות פילוסופיות בנוגע לבחירתו ושליטו של אדם על חייו (מה אנו בוחרים ומה נכפה עלינו, מה אנו מדחיקים ומה נפלט החוצה). לצד מכונת הסאונד מוקרנת עבודת הווידאו סטרלינג (לופ "22' 1), כתם שחור כמעט מופשט המשמר תנועה בלתי פוסקת. זו פיסת שמיים מוצפת ציפורים החגים ללא הפסקה סביב עצמם כאחוזי דיבוק.¹ ניסוי מס' 1 הוא מעין מד- רגשות ארכאית הלוכד ומשחרר את סערות הנפש של בני האדם. זהו ניסיון לייצר מכונה בעלת אינטליגנציה רגשית המסוגלת לחוות רגשות אנושיים.

¹ סטרלינג הינה תופעה בה כמות אדירה של זרזירים מתקהלים יחדיו ועפים בסנכרון מוחלט. חוקרים טוענים שהתופעה נגרמת עקב התחממות כדור הארץ המשבשת את נתיבי התעופה של הציפורים ומשמש אותם כאמצעי תקשורת להצביע על מיקומו של מזון ומספק הגנה מפני עופות דורסות.

(עיצוב סאונד ותכנות: עירד לי, הקלטת סאונד: דן ברונפלד, עיצוב הזמנה: טל הרדה)
איתמר שמשוני, מכונת מוסיקה מקומית, 2013, טכניקה מעורבת. עבודתו של שמשוני היא גרסה מקומית למכונת המוסיקה האמריקאיות jukebox שהיו נפוצות בשנות ה-60 וה-70. שמשוני יצר פסיפס שירים המתחברים יחד ליצירה אחת – קולות המשקפים את המרקם החברתי של השכונה ואת אופייה ההטרוגני. רחל, אילנית, סמי, אברהם, מרים, ציפורה ושמחה מבצעים, מתוך רפרטואר עשיר, שירים שקרובים לליבם, מוכרים פחות ויותר. שמשוני מתרחק במכוון מהאסתטיקה המהודרת של מכונת המוסיקה המקוריות, ובוחר לעשות שימוש בשפה צורנית וחומרית המורכבת ממוטיבים מקומיים כגון כפתורי פלסטיק צבעוניים ולוחיות מתכת עליהן חרוטים שמות הזמרים – אסתטיקה סגנונית המזכירה תיבות דואר או לוח אינטרקום בכניסה לבניין מגורים שכונתיים. יחד עם זאת העושר הקישוטי נשמר – מערכת נורות לד צבעוניות מהבהבות, מפתות ומזמינות את הקהל הרחב להתקרב ולהפעיל את המכונה המציעה מבחר שירים שהם תמצית נוסטלגית של שמחה ועצב שלובים זה בזה. מכונת מוסיקה מקומית מחזירה עטרה ליושנה, משיבה את הכבוד האבוד של מכונת המוסיקה של פעם שנדחקו הצידה ואת מקומן תפסו טכנולוגיות חדישות יותר. (עיצוב דמויות ועיצוב מאקט: גלעד פרי, אלקטרוניקה ותכנות: יאיר עוזיאל, עיבודים והפקה מוסיקלית: אייל וייס)

בשלוש וחצי השנים האחרונות שכונת נוה אליעזר היתה לי לבית. השכונה ותושביה עמדו במרכז החשיבה האזורית שלי – הזינו אותי והיוו עבורי מקור השראה. הקדשתי את מלוא מרצי בניסיון למצוא את נקודת החיבור שלי ושל האמנים איתם עבדתי עם השכונה ואנשיה מתוך שאיפה לעורר עניין ודו שיח בין הקהילה לעשייה האמנותית. אספת דיירים, התערוכה האחרונה שלי כאוצרת הגלריה, מוקדשת לכם – תושבי השכונה, על שקיבלתם את פנינו בחיוך רחב ושמחתם להצטרף, לעיתים בצעד מהוסס, למסע אחר... מסע לתוך גילוי עולם האמנות העכשווית. לצד עבודתם של כרמלי ושמשוני מוצג לקט כתבות מצולמות שנעשו על ידי צוות הטלוויזיה האזורית קהילתית נוה אליעזר - כפר שלם, שבדומה לתערוכה זו, שם במרכז את תושבי השכונה ופועלם. מקבץ הכתבות המצומצם המשודר במקביל לתערוכה, משקף היטב את התפיסה הייחודית על פיה פעל ערוץ הטלוויזיה האזורית-קהילתית שהוקם בשנות ה-90 בידי המפיק והבמאי ניצן לוי במרכז קהילתי נוה אליעזר.

רשימת השירים:

עננים, מילים ולחן: רביב בן מנחם, ביצוע רחל ביטון
תודה, מילים ולחן: טל שגב ויעקב למאי, ביצוע אילנית הרוש
מלכות החרמון, מילים: יובב כץ, לחן: אפי נצר, ביצוע מרים קראוס וציפורה דאר
ירושלים של זהב, מילים ולחן: נעמי שמר, ביצוע רחל קורדובה
החיים בורוד, מילים: אדית פיאף, לחן: מרגריט מונו, ביצוע שמחה בוטבול
לא מאל (מעיראקית - נמאס לי), ביצוע סמי חיו
אלימר, מילים: ג'קי מקייטן, לחן: כריסטוס ניקולופולוס, ביצוע אברהם חסידי

